17.1.2023

Lakivaliokunnan lausuntopyyntö U 97/2022 vp

Lausunto valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelystä (pakoterikosdirektiivi)

Komissio antoi 2.12.2022 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvien rikosten ja seuraamusten määrittelystä (COM(2022) 684 lopullinen). Ehdotettu direktiivi sisältää vähimmäissäännökset unionin rajoittavien toimenpiteiden (pakotteiden) rikkomista koskevien rikosten määritelmistä ja niistä säädettävistä rangaistuksista sekä eräistä niihin liittyvistä asioista.

Direktiiviehdotuksen vähimmäissäännöillä varmistettaisiin, että unionin asettamien pakotteiden rikkominen tai kiertäminen on kaikissa jäsenvaltioissa kattavasti rangaistavaa. Ehdotus edistää unionin asettamien rajoittavien toimenpiteiden tehokasta täytäntöönpanoa. Yhteiset vähimmäissäännökset voivat myös parantaa rajat ylittävää oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa. Näin ollen ehdotettu direktiivi voi osaltaan edistää unionin arvojen turvaamista, kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta sekä demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien vahvistamista ja tukemista.

Suomessa SEUT 215 artiklan nojalla hyväksyttyjen pakotteiden rikkominen tai sen yritys on kriminalisoitu rikoslain (39/1889) 46 luvun 1-3 §:ssä säännöstelyrikoksina. Direktiivillä tulisi arvion mukaan olemaan vähäisiä vaikutuksia Suomen viranomaisten eli lähinnä poliisi-, tulli-, syyttäjä- ja tuomioistuin- ja ulosottoviranomaisten toimintaan, sillä voimassa oleva lainsäädäntö on jo pääosin ehdotuksen mukainen. Ehdotuksella ei arvioida olevan merkittäviä henkilöstövaikutuksia eikä henkilöstön lisäämiseen liittyviä taloudellisia vaikutuksia. Mikäli pakoterikosten määrä tulisi kuitenkin lisääntymään komission direktiiviehdotuksen uusien rikosten ja rangaistusten määritelmien johdosta, tulisi tällä olemaan suora vaikutus näitä rikosasioita hoitavien viranomaisten tehtävien määrään. Tässä tilanteessa mahdollisista lisämäärärahatarpeista päätettäisiin julkisen talouden suunnitelman ja valtion talousarvion valmistelun yhteydessä.

Direktiiviehdotus on käsitelty oikeus- ja sisäasiat -jaoston (EU 7) kirjallisessa menettelyssä 16.-19.12.2022. Valtiovarainministeriöllä ei ole ollut kommentoitavaa esitykseen.

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto

puh. 0295 16001 (vaihde)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

Finansministeriet
Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 Statsrådet

tfn 0295 16001 (växel)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.finansministeriet.fi
FO-nummer 0245439-9